

103 Kymmens kraftverk

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

DOM

DVA 46

Aktbil. 458

Vattendomstolen

Utdrag HOh 4ex

1986-10-15

VA 31/75

s. 1 (99)

sid: 1 + innehållsförteckn.

Vänernborg

4, 22, 23, 26-37, 92-93

[Handwritten signature]

SÖKANDE

Vänerenergi Aktieföretag och Skanska Aktieföretag

Ombud: advokaten Mikael Alrutz, Alrutz' Advokatbyrå AB,
Mäster Samuelsgatan 4, 111 44 STOCKHOLM

~~HOh~~

~~SMHI~~

SAKEN

Tillstånd till Kymmens kraftverk och till reglering
i Rottnan samt av sjöarna Kymmen och Stora Gransjön
m m, allt inom Sunne och Torsby kommuner, Värmlands-

~~85.10.16~~

Län

~~867 777 371~~
Förklaringsbrev till Adv
Vapen lagen 861016

ORIENTERING

Rottna älv eller Rottnan rinner upp i Norge och flyter
på svenska sidan genom bl a Lekvattensjön och sjön
Rottnen samt utfaller i Mellan-Fryken vid Rottneros.
Sistnämnda sjö avrinner via Nedre Fryken genom Nors-
älven till Väneren. Kymmen ligger väster om Rottnan
och avvattnas genom Kymsälven, vilken efter 2 km före-
nar sig med Granån, som närmast kommer från Stora Gran-
sjön och i sin tur utfaller i Rottnan cirka 4 km upp-
ströms sjön Rottnen.

Stora Gransjön samt Kymmen och Rottnen är redan regle-
rade för kraftändamål, medan såvitt nu är i fråga kraft-
verk finns i Rottnan nedströms sjön Rottnen i Skarped
och Rottneros.

I ansökan, som inkommit till vattendomstolen den 19
juni 1975 och senare i skilda hänseenden kompletterats,

VA 31/75

har Rottneros Träsliperi Aktiebolag ansökt om tillstånd att i Trötvik vid sjön Rottnen uppföra en kraftanläggning, benämnd Kymmens kraftverk, att för dess drift reglera Rottnan och Stora Gransjön och överleda vatten därifrån till Kymmen, samt att reglera denna sjö och leda dess vatten genom kraftverket ut i Rottnen. Kraftverket skall förses med en reversibel turbin och ansökan avser också rätt att pumpa vatten med denna turbin från Rottnen till Kymmen för senare användning för kraftgenerering under tider då kraften har ett högt värde. Sökande till företaget är numera Vänerenergi Aktiebolag och Skanska Aktiebolag.

Företaget är av sådan omfattning att frågan om dess tillåtlighet ankommit på regeringens prövning.

FÖRETAGETS TILLÄTLIGHET OCH TIDIGARE AVGÖRANDE

Sedan vattendomstolen med eget yttrande den 12 maj 1978 hänskjutit tillåtlighetsfrågan till regeringens prövning fann denna i beslut den 25 juni 1981 (akten sid 2624 ff) företaget tillåtligt utom såvitt gällde pumpningen vid Kymmens kraftverk under sommaren. Regeringen medgav därför att tillstånd fick lämnas till det ansökta företaget med nyssnämnda undantag på vissa villkor. Dessa gällde dels företagets utformning och verkningar och dels särskilda villkor enligt 4 kap 18 § fjärde stycket vattenlagen (1918:523). Förstnämnda villkor avsåg minimitappningar genom Rottnadammen samt i Granån och Kymsälven jämte skyldighet för vattendomstolen att bestämma den närmare utformningen av vattenhushållningsbestämmelserna i målet, varvid domstolen särskilt borde beakta möjligheten att sänka dämningens gräns i Rottnamagasinet under sommaren och

att begränsa avsänkningen av Kymmen under vattenfattiga år, samt av åtgärder enligt 2 kap 8 § med avseende på fisket i Rottnan och Kymmen.

I målet har vattendomstolen här efter meddelat deldomar den 28 september 1982 (akten sid 3496 ff), den 7 december 1984 (akten sid 4996 ff), den 25 januari 1985 (akten sid 5037 ff) och den 12 mars 1986 (akten sid 5826 ff). Av dessa domar har - fränsett en fråga om ersättning för rättegångskostnader - endast den sist nämnda överklagats till vattenöverdomstolen och därvid allenast beträffande vissa skadefrågor på några enskilda fastigheter. Domen i överklagad del har ännu ej blivit föremål för vattenöverdomstolens avgörande.

I 1982 års dom har vattendomstolen lämnat sökandena tillstånd att utföra de för företaget ansökta anläggningarna och att under byggnadstiden dämna i Rottnan till höjden + 180,0 m. I domen har domstolen vidare utdömt ersättning för markskador och tillväxtförlust vid dämning till denna höjd och för de för medgivna arbeten ianspråktagna mark- och vattenområdena samt meddelat bestämmelser för avverkning och röjning till nivån + 180,0 m. I domen har domstolen även fastställt bestämmelser rörande dämningen vid Rottnadammen vid färdigt verk.

I 1984 års dom har vattendomstolen lämnat sökandena tillstånd, såvitt avser det utförande av överledningstunneln mellan Rottnan och Kymmen som föreskrivits i 1982 års dom, att alternativt utföra överledningstunneln på ändrat sätt och med ändrad dimension på viss sträcka mellan Rottnan och Granån.

I 1985 års dom har vattendomstolen lämnat sökandena tillstånd att utföra avverkning och röjning inom övrig del av dämningområdet i Rottnan till Lekvattensjön och inom dämningområdet runt Stora Gransjön. I domen har vidare utdömts ersättning för skador på skogsmark och skog inom dessa områden.

I 1986 års dom har vattendomstolen avgjort återstående frågor om ersättning för markskador och tillväxtförlust med vissa undantag ävensom avgjort frågor om skadeförebyggande åtgärder på enskilda fastigheter. I domen har domstolen vidare prövat återstående frågor om avverkning och röjning, varvid frågor om avverkning och röjning vid Lekvattensjön uppskjutits i avbidan på erfarenheter av företagets inverkan under en provotid.

DOMENS OMFATTNING

I förevarande dom upptar vattendomstolen till prövning samtliga i målet återstående frågor, vilka frågor vattendomstolen förehaft vid huvudförhandling i målet den 10 - 12 juni 1986.

HÖJDSYSTEM OCH FIXPUNKT FÖR FÖRETAGET

I denna dom förekommande höjdangivelser hänför sig, liksom de i tidigare deldomarna förekommande höjdangivelserna, till rikets höjdsystem 1900 (RH 1900), vari vattendomstolens fix VD 1945 för Kymmens reglering - koppardubb i sten ca 100 m söder om Kymmendammen i östra stranden - ligger på höjden + 194,87 m. Dubben har i vattendomstolens ovannämnda deldom den 28 september 1982 fastställts som huvudfix även för detta företag.

ARBETEN FÖR FÖRETAGET

Sökandena har i skrifter den 20 mars och den 9 april 1986 med därtill hörande bilagor, betecknade utbyggnadsförslag, (akten sid 5880 f, 6271 f, 5889 ff och 6279 ff) redogjort för de nedan under punkterna 1 - 11 redovisade ändringarna i företagets utformning och skälen till dessa ändringar samt med hänvisning härtill i nämnda skrifter ansökt om lagligförklaring av arbetena under punkterna 1 - 9 och, såvitt avser punkterna 10 och 11, om tillstånd att bibehålla delar av fångdammarna i Kymmen.

1. Dammen vid Rottnan. Flodutskovet har vinklats något i förhållande till huvuddammen, varjämte avloppskanalen från utskovet har flyttats närmare dammen. Betongdammen till vänster om luckutskovet har vinklats ytterligare något och försetts med tre sättutskov, vardera med tröskelnivån + 195,10 m och bredden 5,0 m. Ett separat intag för minimitappning har anordnats till höger om flodutskovet. Intagsöppningen har arean 1 m² och tröskeln på nivån + 191,50 m. Tappningen regleras medelst en lucka i intagsöppningen. Ändringarna framgår närmare av två ingivna ritningar nr 01-10 och 01-15 (akten sid 5901 f).

2. Överledningstunneln från Rottnan till Kymmen. Tunneln har fått en något ändrad sträckning, vilket närmare framgår av tre som bilaga 1 betecknade planritningar (akten sid 5896-5898).

3. Anordningar för att möjliggöra minimitappningar i Granån. Nedledningen av Granån har utformats som en sprängd kanal mellan Granån och nedfarten till överledningstunneln. I kanalens nedströmsände har anordnats falsar för en sättavstängning i avsikt att under

sommartid medelst sättavstängning hålla vattenståndet mellan nivåerna + 199,00 m och + 198,30 m och därigenom möjliggöra minimitappning i Granån nedströms överledningsstället. Nedströms kanalen har byggts en låg tröskel över Granån med nivån + 199,00 m på en längd av 30 m och nivån + 200,00 m vid strandanslutningarna; i tröskeln insättes för minimitappningen ett rör med diametern 300 mm, försett med avstängningsventil. Anordningarna framgår närmare av ingiven ritning nr 04-02 (akten sid 5904).

4. Rensningarna i Smalsundet. Rensningarna har utförts enligt nu ingiven ritning nr 07-01 (akten sid 5905). I förhållande till det tidigare medgivna utförandet har kanalbotten förlagts en meter högre och bottenbredden ökats från 6 m till 12 m.

5. Uppläggning av massor i Smalsundet på Ragvaldtjärn 1:6. Uppläggning av massor, ca 5 000 m³, har skett i anslutning till Smalsundets västra sida på sätt närmare framgår av ingiven beskrivning med därtill hörande ritning (akten sid 5966 och 5968).

6. Tunnelintaget vid Sundsändan. Intagets läge har vridits mot norr och utförts i det läge som utvisas på ritning nr 08-01 (akten sid 5908).

7. Tilloppstunneln till kraftverket. Tilloppstunneln har erhållit en något ändrad sträckning och utförts i den sträckning som utvisas på två ingivna planritningar (akten sid 5920 f).

8. Kraftverket. Kraftverket har erhållit ett ändrat läge och utförts i det läge som utvisas på ingiven ritning betecknad PL 9A (akten sid 5910).

9. Utloppet i Rottnen. Utloppet med pir har erhållit en något ändrad utformning, vilket framgår av ingiven planritning nr 2 B (akten sid 5967) varjämte schaktet genom det mäktiga jordtäcket har utförts som en sänkingsbrunn på sätt framgår av ingiven ritning nr 13-17 (akten sid 5911).

10. Fängdammarna vid tunnelutloppet i Kymmen. Fängdammarna bibehålls i den utformning av dessa som redovisats på ingiven ritning nr 05-01 (akten sid 5903), dock med den korrigeringen att även inre delen av fängdammarna har höjden + 192,50 m i stället för på ritningen felaktigt angivna + 195,50 m. Fängdammarna i dess bibehållna utförande skall således ej ha högre höjd än + 192,50 m.

11. Fängdammarna vid tunnelintaget i Sundsändan. Fängdammarna bibehålls i den utformning av dessa som redovisats på ingiven ritning nr 08-01 D (akten sid 5908) och skall således ej ha högre höjd än + 192,50 m.

I fråga om rätten till mark och grund för ovannämnda arbeten har sökandena anfört: Den ändrade sträckningen av överledningstunneln framgår inte under andra nya, av sökandena ej ägda fastigheter än Grinnemo 1:2, Linnan 1:22, Längenäs 1:22 och Längenäs 1:48. Sökandena begär rätt till tunnelns framdragande under dessa fastigheter. Någon skada i anledning av ianspråktagandet uppstår ej. Beträffande samtliga övriga arbeten förfogar sökandena över för arbetena erforderliga områden såsom ägare eller på grund av avtal och överenskommelser om ianspråktagande av de områden som erfordras.

Mot arbetenas utformning och utförande föreligger ingen erinran i målet. Vad sökandena anfört och åberopat beträffande rätten till mark och grund har inte föranlett någon erinran från motparterna i målet.

Vattendomstolens bedömning

Vattendomstolen finner ej anledning till erinran mot utformningen och utförandet av ifrågavarande arbeten.

Överledningstunnelns framdragande under fastigheterna Grinnemo 1:2, Linnan 1:22, Längenäs 1:22 och Längenäs 1:48 finner vattendomstolen vara erforderligt för det avsedda ändamålet. Skäl till ersättning för detta ianspråktagande av dessa fastigheter föreligger inte. Sökandena disponerar enligt vad i målet framkommit över de övriga områden som erfordrats för arbetenas utförande.

Vattendomstolen finner ej heller eljest hinder möta mot att godkänna de under punkterna 1 - 9 redovisade arbetena och mot att tillåta sökandena bibehålla de delar av fångdammarna som redovisats under punkterna 10 och 11.

STRÖMFALLETS GRÄNSER

Övre gränsen i Rottnan sammanfaller i höjd med dämmningsgränsen + 195,80 m och är belägen i Rottnan ungefär vid landsvägsbron nedströms Vittjärn inom fastigheterna Stensgårds Utskog 1:95 på vänster strand och Vittjärn 1:20 på höger strand. Nedre gränsen sammanfaller med inverkningslinjen för sjön Rottnens dämmningsgräns + 106,03 m och är belägen i Rottnan strax uppströms landsvägsbron i Uddheden inom fastigheterna Uddheden 1:159 på vänstra sidan och Bråne Södra 1:1 på högra sidan.

VA 31/75

Övre gränsen i Granån sammanfaller i höjd med samma nivå som övre gränsen i Rottnan + 195,80 m och är belägen i Granån ca 1,2 km nedströms Stora Gransjödammen inom fastigheterna Kärr 1:16 på vänster strand och Längenäs 1:47 på höger strand. Nedre gränsen sammanfaller med höjden på vattenytan vid Granåns inflöde i Rottnan, som avvägts till + 106,75 m.

Övre gränsen i Kymsälven sammanfaller i höjd med sjön Kymmens dämningssgräns + 194,82 m. Nedre gränsen sammanfaller med höjden på vattenytan vid Kymsälvens inflöde i Granån, som avvägts till + 139,98 m.

Bruttofallhöjden mellan strömfallsgränserna uppgår således till 89,77 m i Rottnan, 89,05 m i Granån och 54,84 m i Kymsälven.

RÄTTEN TILL VATTENKRAFT

Av nämnda bruttofallhöjd - 89,77 m i Rottnan, 89,05 m i Granån och 54,84 m i Kymsälven - kommer att i Kymmens kraftverk endast tillgodogöras den fallhöjd som motsvarar nivåskillnaden mellan Kymmen och Rottnen, uppgående till maximalt 92,49 m, medan övrig berörd fallhöjd skadas.

Av utredningen i målet framgår att sökandena såsom ägare av fastigheterna Kymmen 1:18, Hedås 1:29, Arneby Södra 1:8 och Lunneskogen 1:1 med äganderätt eller servitutsrätt förfogar över all fallhöjd i Rottnan, Granån och Kymsälven mellan ovan angivna strömfallsgränser utom, räknat i meter enkel strand, 8,12 m i Rottnan och 1,79 m i Granån.

VA 31/75

Sökandena förfogar således på grund av äganderätt eller servitutsrätt över huvuddelen av den vattenkraft som skall utnyttjas i Kymmens kraftverk. Sökandena är därför jämlikt 2 kap 5 § vattenlagen (1918:523) berättigade att tillgodogöra sig även vattenkraften i de delar av ifrågavarande strömfall som tillkommer annan.

Rörande ersättning för vattenkraft hänvisas till särskild rubrik nedan.

VATTENHUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSERNAS UTFORMNING

Allmänt

Regeringen föreskrev i sitt ovannämnda beslut den 25 juni 1981 som villkor bl a att minimitappningar skulle ske genom Rottnadammen för att säkerställa rotnenöringens fortbestånd samt i Granån och Kymsälven för bibehållande i möjlig mån av det biologiska livet i vattendragen. Vidare föreskrevs att det ankom på vattendomstolen att bestämma den närmare utformningen av dels villkoren om minimitappningar, dels övriga vattenhushållningsbestämmelser i målet. Vattendomstolen skulle därvid särskilt beakta möjligheterna att sänka dämningens gränsen i Rottnamagasinet under sommaren och att begränsa avsänkningen av Kymmen under vattenfattiga år.

Såsom särskilt villkor föreskrev regeringen att efterlevnaden av vattenhushållningsbestämmelserna skulle stå under tillsyn av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) som kontrollant.

Sökandena har därefter föreslagit de vattenhushållningsbestämmelser för Rottnan, Kymmen och Kymsälven, Stora

Gransjön och Granån samt Rottnen, som angivits i ingivet förslag (akten sid 5922 - 5924), vilket förslag senare i vissa avseenden modifierats (akten sid 6488 ff).

Sökandenas förslag upptar den bestämmelse om inskränkning av dämningen i Rottnan under sommaren, som vattendomstolen fastställt i deldomen den 28 september 1982.

Hushållningsbestämmelser

Under denna rubrik behandlar vattendomstolen de av sökandena slutligt föreslagna vattenhushållningsbestämmelserna med undantag av de föreslagna minimitappningsbestämmelserna, vilka sistnämnda behandlas under särskild rubrik i det följande. Vad under nu förevarande rubrik sägs om vattenhushållningsbestämmelser och sökandenas förslag innefattar således inte de föreslagna minimitappningsbestämmelserna utan avser övriga vattenhushållningsbestämmelser.

Rottnan

Några erinringar mot de av sökandena för Rottnan slutligt föreslagna bestämmelserna har icke framställts.

Kymmen

Mot de av sökandena för Kymmen slutligt föreslagna bestämmelserna har icke framställts annan erinran än att civilingenjören Hampus Tibergshuvudmän yrkat att bestämmelserna kompletteras med en föreskrift om begränsning av uttagen från Kymmen under snöfattiga år.

Sökandena har beträffande Tibergs yrkande genmält att denna fråga ej hör hemma i hushållningsbestämmelserna utan bör ingå bland kontrollbestämmelserna.

Stora Gransjön och Granån

Några erinringar har ej anförts mot de av sökandena för Stora Gransjön och Granån slutligt föreslagna bestämmelserna.

Rottnen

Mot de av sökandena för Rottnen slutligt föreslagna bestämmelserna har ingen annan erinran framställt än att Tibergs huvudmän anförts att det är angeläget att så snabbt som möjligt fylla upp Kymmen till sommargränsen, varför bestämmelserna bör kompletteras med en skyldighet att från vårflodens inträde pumpa vatten från Rottnen till Kymmen till dess nivån + 193,32 m är nådd.

Sökandena har bestritt yrkandet och genmält: Yrkandet innebär sådan ändring av Rottnen som icke är förutsett och kostnader som icke är försvarbara. Det skall vara en rättighet att pumpa vatten och inte en skyldighet. Återfyllnaden av Kymmen skall ske under naturliga förhållanden.

Vattendomstolens bedömning

I fråga om de av sökandena föreslagna bestämmelserna för Rottnan, Stora Gransjön och Granån finner vattendomstolen ej skäl göra ändring.

Beträffande Kymmen skall enligt regeringens ovannämnda beslut särskilt beaktas möjligheterna att begränsa avsänkningen av Kymmen under vattenfattiga år. I denna fråga har sökandena föreslagit, dock endast som kontrollbestämmelse, att SMHI skall genom prognoser lämna anvisningar om skötseln av Kymmens reglering till förhindrande av otillräcklig återfyllnad av Kymmen vid

värflod och att SMHI skall förordnas att följa verksamheten i denna del under en provotid av 3 år. I motsats till sökandena anser vattendomstolen att föreskrifter i förevarande avseende bör meddelas som vattenhushållningsbestämmelser.

Vad sökandena enligt vad nyss anförts föreslagit har godtagits eller lämnats utan erinran av motparterna. Vattendomstolen delar parternas uppfattning att SMHI bör förordnas att genom prognoser över tillrinningen till Kymmen lämna anvisningar om skötseln av regleringen i Kymmen till förhindrande av otillräcklig återfyllnad av Kymmen vid värflod. I vattenhushållningsbestämmelserna bör intas föreskrift om skyldighet för sökandena att iaktta de av SMHI genom prognoser lämnade anvisningarna. I avbidan på erfarenheter i vad avser återfyllnaden av Kymmen vid värflod bör frågan om fastställande av slutliga bestämmelser för att begränsa avsänkningen av Kymmen under vattenfattiga år uppskjutas till fortsatt behandling efter utgången av en provotid, som bör bestämmas till fem år med möjlighet till förlängning.

Rottnen och

Beträffande de övriga av sökandena för Kymmen föreslagna bestämmelserna finner vattendomstolen, som på av sökandena anförda skäl ogillar det av Tibergs huvudmän framställda yrkandet om skyldighet för sökandena att under viss tid pumpa vatten från Rottnen, ej skäl göra ändring.

Beträffande vattendomstolens domslut i fråga om de nu behandlade frågorna om vattenhushållningsbestämmelser hänvisas till rubriken "Vattenhushållningsbestämmelser" nedan.

Minimitappningsbestämmelser1. Parternas talan1.1. MinimivattenföringRottnan

Sökandena har i sitt förslag till vattenhushållningsbestämmelser (akten sid 5922) föreslagit: Genom dammen skall framläppas minst så mycket vatten (minimitappning) att vattenföringen i Rottnan omedelbart nedströms Finnåns (Sågbäcken) inflöde uppgår till under tiden från och med den 15 maj till och med den 15 oktober $0,9 \text{ m}^3/\text{s}$ och under tiden från och med den 16 oktober till och med den 14 maj $0,3 \text{ m}^3/\text{s}$; dock högst tillrinningen.

Sökandena har i samråd med kammarkollegiet, länsstyrelsen och ombud för enskilda sakägare därefter ändrat platsen för mätning av minimivattenföringen till "vid dammen i Rottnan".

Erinringar mot storleken och fördelningen under året av minimitappningen har ej framställts. Däremot har från fiskeristyrelsens företrädare och sakägarombud yrkats att den begränsning av skyldigheten att tappa föreskrivna minimimängder som innefattas i satsen "dock högst tillrinningen" skall utgå. Därvid har anförts: I och med att det står "högst tillrinningen" kan det under extrema torrår innebära att Rottnan blir kruttorr. Det finns sjööring som tillväxer i Rottnen. Den går upp i Rottnan och leker på hösten och vandrar sedan ut igen. Äggen blir kvar och de tål inte att det blir torrlagt i fåran. Vid extrema vattenföringar får man då ta av magasinet så att tappningen blir 900 l/s . Skulle tillrinningen gå ner till noll får man rucka på vattenföringen och gå ner till lägsta lägvattenföring.

Sökandena har bestritt att bestämmelsen om "dock högst tillrinningen" skall utgå och anført: Lägsta lägvattenföringen enligt SMHI:s redovisning är $0,3 \text{ m}^3/\text{s}$. På grund av övriga tappningsbestämmelser och skyldighet att hålla sänkningsgränsen finns inte något magasin disponibelt för att bättra på de lägsta vattenföringarna. Har fisken klarat sig på den naturliga tillrinningen hittills, kan den klara sig på den i fortsättningen också.

Kymmen och Kymsälven samt Stora Gransjön och Granån
Sökandena har i sitt förslag till vattenhushållningsbestämmelser samordnat minimitappningarna från Kymmen (akten sid 5923 f) och från Stora Gransjön (akten sid 5924). För Kymmen föreslås "Genom dammen i Kymmen, om så är tekniskt möjligt, och/eller genom dammen i Stora Gransjön skall under tiden 1 juni - 15 oktober alltid framsläppas minst så mycket vatten (minimitappning) att vattenföringen i Kymsälven-Granån vid Samkomman totalt uppgår till $0,2 \text{ m}^3/\text{s}$, dock högst tillrinningen". För Stora Gransjön föreslås "Genom dammen i Stora Gransjön och/eller genom dammen i Kymmen, om så är tekniskt möjligt, skall under tiden 1 juni - 15 oktober alltid framsläppas minst så mycket vatten (minimitappning) att vattenföringen i Kymsälven-Granån vid Samkomman totalt uppgår till $0,2 \text{ m}^3/\text{s}$, dock högst tillrinningen." - Samkomman utgör sammanflödet av Kymsälven och Granån.

Kammarkollegiet, länsstyrelsen i Värmlands län och sakägare företrädde av advokaten Olle Vangstad och civilingenjören Hampus Tiberg har yrkat en minimitappning i Kymsälven av $0,375 \text{ m}^3/\text{s}$ under perioden 15 maj - 15 oktober och $0,10 \text{ m}^3/\text{s}$ under återstående del av året och i Granån under motsvarande perioder $0,125 \text{ m}^3/\text{s}$

respektive 0,04 m³/s samt att tappningen skall gälla utan begränsning till den högsta tillrinningen. Därvid har anförts: Yrkandet grundar sig inte i första hand på fisket utan på det biologiska livet i vattendraget. Regeringen har angivit att detta skall skyddas. Utförda undersökningar i Kymsälven och Granån 1975 - 1976 visar att det även finns gott om öring i dessa vattendrag. I Kymsälvens nedre del finns också lekande öring från Kymmen. Med nolltappning blir det biologiska livet totalt utslaget och därför måste det ske en ständig tappning i båda vattendragen.

Sakägare företrädna av advokaten Lars Palenius har bl a anfört: Vi yrkar en minimivattenföring under tiden 1 juni - 15 oktober ovanför Samkomman av 200 l/s i Kymsälven och 150 l/s i Granån. Skulle sökandenas förslag om totalt 200 l/s fastställas yrkas en bestämmelse som gör att inte allt vattnet kan tas i den ena eller den andra fåran.

Sökandena har i anledning av erinringarna anfört: Genom vattendomstolens domar 1945 har tillstånd meddelats till uppdämning av vattnet i Stora och Lilla Gransjön. Med tillståndet följde också rätt att reglera sjöarna ifråga jämte Långtjärn och Bredsjön. Någon skyldighet till viss minimitappning i Granån finns icke i nämnda domar. Genom vattendomstolens dom 1945 meddelades även rätt att dämna och reglera vattnet ur sjön Kymmen. Någon skyldighet till minimivattentappning i Kymsälven föreligger ej heller. Tappningen i Granån - Kymsälven har skett så att vattnet från Stora Gransjön tappats genom Granån till sjön Rottnen i november/december varje år. Tappningen har skett i 1 à 2 månader.